

نفت و گاز

مقدمه

به دلیل اهمیت فعالیت‌های نفت، گاز و پتروشیمی در اقتصاد ایران، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل‌های معدن و صنعت منظور نشده و یک فصل مستقل در این سالنامه به آن اختصاص داده شده است.

با استخراج نفت و گاز از اولین چاه نفت در مسجد سلیمان، در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی)، فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شد و آمارهای مربوط به آن نیز از زمان مذکور گردآوری شده است. پس از ملی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹، شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیع‌تری را منتشر کرده است. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۵ میلادی) درج شده است. شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه تهران در سال ۱۳۰۷ همزمان با تشکیل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، در تهران تأسیس شد و در زمینه نگهداری، توزیع و فروش فراورده‌های نفتی فعالیت داشته است.

پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶، این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی (LNG) و گاز مایع (LPG) گردآوری و ارائه کرده‌اند.

اطلاعات آماری ارائه شده در این فصل، از شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه تهران و شرکت گاز استان تهران دریافت شده است.

تعاریف مفاهیم

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌های عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۶ بیشترین میزان مصرف فرآورده های نفتی در استان مربوط به محصول بنزین به میزان ۵۷۱۵ هزار مترمکعب می باشد که ۶۴/۶ درصد از مصرف کل مواد سوختی را شامل می شود. پس از بنزین، نفت گاز با حدود ۲۳۵۰ هزار مترمکعب (۲۶/۵ درصد) بیشترین میزان مصرف را دارا بوده است.

قابل ذکر است در پایان سال ۱۳۹۶، همه ۴۴ شهر موجود در استان تهران گازرسانی شده است، همچنین میزان مصرف گاز طبیعی در استان ۲۲۲۶۵ میلیون متر مکعب بوده است که نسبت به سال قبل ۰/۰۵ درصد افزایش یافته است.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود انشعاب اطلاق میگردد.

مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

۶-۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی: ۱۳۹۶

شهرستان	جمع (مترمکعب) ^(۱)	گاز مایع (تن)	سوخت های هواپیما (مترمکعب)	بنزین (مترمکعب)	نفت سفید (مترمکعب)
کل استان	۱۱۵۰۰۸۷	۲۳۲۵۴۹	۷۱۷۰۴۷	۵۷۱۵۳۳۰	۲۱۳۶۷
اسلامشهر	۳۰۵۳۸۸	۲۲۴۰۳۹	۱۲۳۶
پاکدشت	۲۲۱۱۶۹	۱۰۴۲۹۵	۲۰۱۳
تهران، پردیس و شمیرانات	۵۸۵۱۰۴۲	۲۳۲۵۴۹	۷۱۷۰۴۷	۳۷۸۱۰۲۱	۸۸۴۹
دماوند	۱۷۶۹۷۵	۱۱۳۴۸۵	۴۳۳۷
رباط کریم و بهارستان	۳۵۷۴۲۳	۲۵۷۵۱۷	۸۸۳
ری	۹۵۵۹۵۰	۵۸۸۷۱۱	۴۱۴۵
شهریار، قدس و ملارد	۶۹۸۱۱۶	۴۸۳۸۱۱	۳۰۲۹
فیروزکوه	۵۱۲۲۶	۲۵۷۸۳	۳۲۲۶
ورامین، پیشوا و قرچک	۲۳۲۷۹۸	۱۳۶۶۶۸	۶۴۹

شهرستان	نفت گاز (مترمکعب)	نفت کوره (مترمکعب)	روغن های موتور و صنعتی (مترمکعب) ^(۲)	قییر (تن) ^(۳)	سایر فرآورده ها (لیتر) ^(۳)
کل استان	۲۳۵۰۳۲۵	۳۹۰۱۸	۲۶
اسلامشهر	۷۹۹۸۱	۱۳۲
پاکدشت	۱۱۰۱۵۳	۴۷۰۸
تهران، پردیس و شمیرانات	۱۳۱۹۰۹۴	۲۵۰۳۱	۲۶
دماوند	۵۸۴۴۶	۷۰۷
رباط کریم و بهارستان	۹۶۴۴۷	۲۵۷۶
ری	۳۶۰۱۹۶	۲۸۹۸
شهریار، قدس و ملارد	۲۱۰۲۴۸	۱۰۲۸
فیروزکوه	۲۲۲۱۷
ورامین، پیشوا و قرچک	۹۳۵۴۳	۱۹۳۸

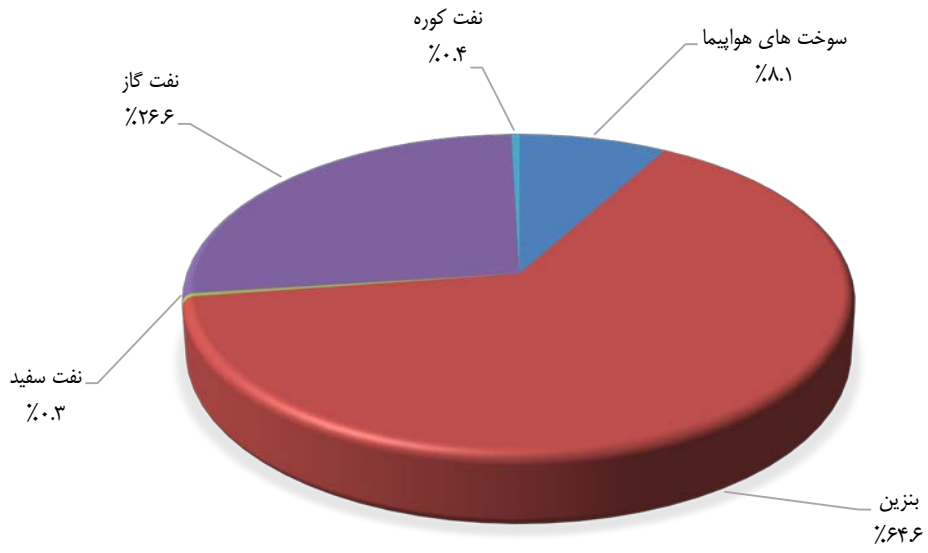
(۱) جمع، ارقام تمامی ستون ها به استثنای ستون های مربوط به "گاز مایع"، "قییر" و "سایر فرآورده ها" می باشد.

(۲) قییر و روغن های موتور و صنعتی، توسط شرکت ملی پخش فرآورده ها توزیع نمی شود.

(۳) شامل حلال ها نیز می باشد.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران.

۶-۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی: ۱۳۹۶

مبنا: جدول ۱-۶

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاه های فروش مواد سوختی: ۱۳۹۶

تعداد جایگاه		مخازن مواد سوختی ^(۱)		شهرستان
خصوصی	دولتی	جمع	ظرفیت (مترمکعب)	
۲۹۱	۱۱	۳۰۲	⊖	کل استان.....
۱۳	۰	۱۳	⊖	اسلامشهر.....
۷	۰	۷	⊖	بهارستان.....
۱۲	۰	۱۲	⊖	پاکدشت.....
۸	۰	۸	⊖	پردیس.....
۳	۰	۳	⊖	پیشوا.....
۱۲۲	۱۱	۱۳۳	⊖	تهران.....
۱۲	۰	۱۲	⊖	دماوند.....
۱۳	۰	۱۳	⊖	رباط کریم.....
۳۵	۰	۳۵	⊖	ری.....
۱۶	۰	۱۶	⊖	شمیرانات.....
۲۳	۰	۲۳	⊖	شهریار.....
۳	۰	۳	⊖	فیروزکوه.....
۵	۰	۵	⊖	قدس.....
۲	۰	۲	⊖	قرچک.....
۱۰	۰	۱۰	⊖	ملارد.....
۷	۰	۷	⊖	ورامین.....

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاه های فروش مواد سوختی: ۱۳۹۶(دنباله)

شهرستان	تعداد پمپ			تعداد شعب فروش نفت	جایگاه های سوخت گیری گاز فشرده طبیعی (CNG)
	بنزین سوپر	بنزین	نفت گاز		
کل استان.....	۱۲۶۹	۴۵۵۱	۶۳۲	۷۱	۱۱۲
اسلامشهر.....	۵۴	۱۹۳	۰	۱	۱۰
بهارستان.....	۳۰	۱۰۰	۱۲	۳	۴
پاکدشت.....	۲۰	۶۴	۵۶	۲	۷
پردیس.....	۳۴	۱۲۴	۰	۵	۵
پیشوا.....	۶	۳۸	۱۸	۰	۵
تهران.....	۵۴۵	۲۱۹۴	۷۱	۷	۷۶
دماوند.....	۵۶	۱۵۵	۳۲	۱۳	۵
رباط کریم.....	۴۸	۱۶۵	۴۲	۲	۱۱
ری.....	۱۲۴	۵۲۴	۱۸۸	۲	۱۱
شمیرانات.....	۱۹۸	۳۸۰	۷۹	۱۲	۱
شهریار.....	۱۱۲	۳۹۲	۸۱	۹	۲۳
فیروزکوه.....	۲	۲۲	۴	۱۱	۲
قدس.....	۱۲	۴۲	۱۲	۰	۴
قرچک.....	۲	۲۲	۸	۰	۵
ملارد.....	۲۲	۷۶	۱۲	۱	۷
ورامین.....	۴	۶۷	۱۷	۳	۶

(۱) به دلیل محرمانه بودن، ارائه اطلاعات از سوی شرکت مربوطه امکان پذیر نمی باشد.
مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران.

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب	
			جمع	خانگی، تجاری صنعتی
۱۳۸۰	۲۵	۱۷	۸۴۹۰۸۰	۱۰۴۱
۱۳۸۵	۴۴	۱۴۴	۱۱۷۰۹۷۹	۳۳۲۹
۱۳۹۰	۴۰	۴۰۸	۱۱۵۴۸۰۱	۸۴۱۲
۱۳۹۲	۴۳	۴۲۸	۱۱۸۶۰۷۰	۹۴۱۰
۱۳۹۳	۴۳	۴۴۵	۱۲۰۲۵۵۶	۹۷۹۴
۱۳۹۴	۴۳	۴۵۸	۱۲۱۴۸۵۳	۱۰۰۹۶
۱۳۹۵	۴۳	۴۷۴	۱۲۲۶۲۷۶	۱۰۴۹۲
۱۳۹۶	۴۴	۴۹۴	۱۲۳۷۷۲۳	۱۰۸۷۸
اسلامشهر	۳	۲۴	۴۶۲۶۶	۴۸۳
بهارستان	۳	۹	۵۷۲۸۱	۵۴۲
پاکدشت	۳	۴۸	۳۰۹۲۱	۲۴۳۷
پردیس	۲	۱۴	۱۲۲۰۱	۱۸۸
پیشوا	۱	۲۹	۱۴۷۴۴	۱۲۲
تهران	۱	۱۵	۶۰۶۴۴۸	۱۲۷۳
دماوند	۵	۳۸	۳۴۲۶۷	۱۱۸
رباط کریم	۳	۲۲	۲۸۸۱۲	۷۹۷
ری	۴	۶۷	۹۶۲۸۴	۲۰۷۴
شمیرانات	۴	۴۱	۸۱۷۹۰	۴۸
شهریار	۷	۴۵	۸۳۳۶۸	۵۷۶
فیروزکوه	۲	۳۳	۱۰۹۰۵	۸۶
قدس	۱	۴	۲۵۶۶۶	۹۴۰
قرچک	۱	۱۰	۳۳۴۴۳	۱۵۶
ملارد	۲	۳۱	۳۴۸۹۵	۴۸۶
ورامین	۲	۶۴	۴۰۴۳۲	۵۵۲

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده				سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	جمع	
۱۰۸۳۰	۱۰۱۹	۵۸۷۸۷	۱۰۶۹۲۱۷	۱۱۲۹۰۲۳	۱۳۸۰
۱۹۵۵۸	۳۰۳۴	۱۰۶۹۰۷	۱۶۴۳۴۸۶	۱۷۵۳۴۲۷	۱۳۸۵
۱۹۴۲۸	۸۳۴۱	۱۵۲۶۶۹	۱۹۴۴۲۳۵	۲۱۰۵۲۴۵	۱۳۹۰
۱۹۹۱۸	۹۴۵۷	۱۷۷۱۶۶	۲۳۸۶۴۱۱	۲۵۷۳۰۳۴	۱۳۹۲
۲۰۵۰۰	۹۸۲۳	۱۸۹۷۷۰	۲۵۹۳۹۳۰	۲۷۹۳۵۲۳	۱۳۹۳
۲۲۳۳۱	۱۰۰۹۶	۲۱۸۹۳۲	۲۷۲۶۸۸۳	۲۹۵۵۹۱۱	۱۳۹۴
۲۲۲۵۴	۱۰۴۹۲	۲۲۸۹۷۱	۲۸۳۲۰۱۷	۳۰۷۱۴۸۰	۱۳۹۵
۲۲۲۶۵	۱۰۸۷۸	۲۳۹۶۳۸	۲۹۴۹۹۳۹	۳۲۰۰۴۵۵	۱۳۹۶
۴۹۴	۴۸۳	۹۷۵۲	۱۵۳۶۴۵	۱۶۳۸۸۰	اسلامشهر
۳۵۰	۵۴۲	۷۹۹۶	۱۵۲۱۲۷	۱۶۰۶۶۵	بهارستان
۳۱۶۳	۲۴۳۷	۹۴۹۱	۱۰۰۹۳۲	۱۱۲۸۶۰	پاکدشت
۲۷۸	۱۸۸	۵۶۷۶	۶۱۲۶۹	۶۷۱۳۳	پردیس
۲۰۰	۱۲۲	۲۲۱۸	۳۰۸۵۲	۳۳۱۹۲	پیشوا
^(۱) ۱۳۳۱۲	۱۲۷۳	۱۱۵۷۰۹	۱۳۴۷۱۴۰	۱۴۶۴۱۲۲	تهران
۲۲۰	۱۱۸	۴۲۵۹	۵۶۰۴۶	۶۰۴۲۳	دماوند
۲۱۵۹	۷۹۷	۶۰۲۹	۱۱۰۵۱۵	۱۱۷۳۴۱	رباط کریم
^(۱) ۰۰۰	۲۰۷۴	۲۰۶۰۱	۲۲۳۹۷۹	۲۴۶۶۵۴	ری
^(۱) ۰۰۰	۴۸	۱۴۱۹۲	۱۳۱۴۲۷	۱۴۵۶۶۷	شمیرانات
۶۹۱	۵۷۶	۱۸۷۶۴	۲۱۸۴۴۶	۲۳۷۷۸۶	شهریار
۲۰۰	۸۶	۱۲۰۷	۱۶۷۵۳	۱۸۰۴۶	فیروزکوه
۳۲۳	۹۴۰	۷۶۵۲	۹۳۸۳۰	۱۰۲۴۲۲	قدس
۲۱۱	۱۵۶	۴۰۹۱	۷۹۱۳۶	۸۳۳۸۳	قربچک
۳۲۹	۴۸۶	۶۹۴۹	۹۱۵۲۸	۹۸۹۶۳	ملارد
۳۳۵	۵۵۲	۵۰۵۲	۸۲۳۱۴	۸۷۹۱۸	ورامین

(۱) مقدار مصرف گاز طبیعی شهرستان های ری و شمیرانات در شهرستان تهران لحاظ شده است.
مأخذ- شرکت گاز استان تهران.